

وضعیت شناسے پژوهش های
زنان و فضای مجازی
(با تمرکز بر پژوهش های اسلامی)

عنوان و نام پدیدآور : وضعیت‌شناسی پژوهش‌های زنان و فضای مجازی (با تمرکز بر پژوهش‌های اسلامی) / تهیه‌کننده فاطمه کریمی‌دردشتی؛ ناظر علمی علیرضا صدوق؛ تهیه‌شده در دفتر مطالعات اسلامی و ارتباطات حوزه‌ی مرکز ملی فضای مجازی

مشخصات نشر : تهران: پژوهشگاه فضای مجازی، ۱۴۰۰.

مشخصات ظاهری : ۵۶ص.

شابک : ۹۷۸-۶۲۲-۹۴۳۸۳-۸-۱

وضعیت فهرست نویسی : فیپا

موضوع : اینترنت و زنان -- ایران

Internet and women -- Iran

فضای مجازی -- ایران -- جنبه‌های اجتماعی

Cyberspace -- Social aspects -- Iran

شناسه افزوده : کریمی‌دردشتی، فاطمه، ۱۳۶۰-

شناسه افزوده : صدوق، علیرضا، ۱۳۷۳-

شناسه افزوده : پژوهشگاه فضای مجازی

شناسه افزوده : دفتر مطالعات اسلامی و ارتباطات حوزه‌ی

رده بندی کنگره : HQ۱۱۷۸

رده بندی دیویی : ۳۰۵/۴۲

شماره کتابشناسی ملی : ۸۷۷۳۹۹۲

اطلاعات رکورد کتابشناسی : فیپا

عنوان: وضعیت‌شناسی پژوهش‌های زنان و فضای مجازی (با تمرکز بر پژوهش‌های اسلامی)

پدیدآورنده: فاطمه کریمی‌دردشتی

ناظر علمی: علیرضا صدوق

طراح جلد: سید مصطفی شفیعی

صفحه آرا: مجید انجیرانی

انتشارات: پژوهشگاه فضای مجازی

سال و شماره: ۱۴۰۱/۰۱۲

شمارگان:

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۹۴۳۸۳-۸-۱

قیمت:

حقوق مادی و معنوی این اثر متعلق به مرکز ملی فضای مجازی است و استفاده از مطالب آن صرفاً با ذکر مأخذ بلامانع است.

محتوای انتشار یافته در این اثر، الزاماً بیانگر دیدگاه مرکز ملی فضای مجازی نمی‌باشد.

فهرست

۶.....	سخن نخست.....
۸.....	مقدمه
۱۰.....	بخش اول: مرور پژوهش‌های حوزه زنان در فضای مجازی
۱۰.....	یافته‌های مربوط به مجموع پژوهش‌های کشور
۱۱.....	مقطع پایان‌نامه‌ها
۱۲.....	طبقه‌بندی موضوعی
۱۲.....	طبقه‌بندی رویکردهای آثار
۱۴.....	پوشش زمانی
۱۵.....	جنسیت
۱۶.....	مراکز آموزشی
۱۷.....	یافته‌های مربوط به پژوهش‌های اسلامی
۱۸.....	مراکز آموزشی
۱۹.....	بخش دوم: گزارش پژوهش‌های اسلامی.....
۲۴.....	ضمیمه‌ها.....
۲۴.....	ضمیمه اول: جدول پژوهش‌های اسلامی زنان در حوزه فضای مجازی.....
۵۳.....	ضمیمه دوم: پژوهش‌های اسلامی زنان در حوزه فضای مجازی
۵۴.....	ضمیمه سوم: جدول پژوهشگران فعال در حوزه فضای مجازی و زنان.....

سخن نخست

فضای مجازی زیست‌بومی است که همزمان با توسعه فزاینده خود، اندیشه حاکم و فرهنگ ممزوج با آن را نیز منتشر می‌کند. جریان تولید اندیشه و پویایی‌های تمدنی حاصل از فضای مجازی، بر کاربر غلبه پیدا می‌کند و می‌تواند هویت او را متحول، متکامل یا متزلزل کند.

لکن از منظری دیگر، فضای مجازی موانع فضای واقعی را در ابلاغ جهانی پیام وحی کاهش داده و بدلیل تنوع نمادهای آن، در اشکال مختلف تصویری، پویانمایی، آواتارها و موارد مشابه از قاصریت بیان کلامی و نوشتاری کاسته و فرصت کم‌نظیری در تبلیغ دین و پردازش کلام وحی در تکامل ادراکی انسان‌ها فراهم کرده است.

بدیهی است در مواجهه فعالانه و فرصت‌محور با چنین پدیده‌ای، آنچه که اولویت پیدا می‌کند، اندیشه حاکم بر آن است. اندیشه‌ای که علاوه بر وحیانی بودن، سعادت دنیا و آخرت انسان را مد نظر داشته و جزء جزء حرکت انسان را در راستای غایتی بزرگ و روحانی برنامه‌ریزی نماید. اندیشه‌ای که به فضای مجازی تعالی بخشیده و ایده‌های ناب برای تولید فضای مجازی پیشرفته، سالم و مفید داشته باشد. این اندیشه که جز در اسلام و آموزه‌های اهل بیت علیهم‌السلام قابل جستجو نیست، دقیقاً نقطه قوت و دست برتر حکومت اسلامی در ارائه فضای مجازی مطلوب به مسلمانان و مستضعفان جهان است. مرکز ملی فضای مجازی با عنایت به اهمیت این مسئله، «دفتر مطالعات اسلامی و ارتباطات حوزوی» را که وابسته به پژوهشگاه فضای مجازی می‌باشد، در شهر مقدس قم راه‌اندازی کرده و در تلاش است تا از این طریق بتواند اندیشمندان و عالمان دینی را در فرآیند تصمیم‌گیری‌های کلان در حوزه فضای مجازی دخالت داده و زمینه را برای ورود نظامند حوزه به عرصه‌های سیاست‌گذاری نظام فراهم آورد.

یکی از اقدامات دفتر مطالعات اسلامی از بدو شکل‌گیری تاکنون، تدوین گزارش‌های علمی در زمینه مطالعات اسلامی فضای مجازی است. این گزارش‌ها تلاش می‌کنند

تا از یکسو، بستری برای آشنایی هرچه بیشتر فضلاء و اندیشمندان حوزوی با پدیده‌ها و اقتضائات عصر فضای مجازی و تاثیرات آن بر ساحت‌های مختلف حیات انسانی فراهم نموده و از سوی دیگر مسئولین و سیاستگذاران فضای مجازی کشور را با ابعاد دینی پدیده‌های دنیای مجازی آشنا ساخته و آن‌ها را در مسیر سیاستگذاری مبتنی بر فقه و شریعت یاری رساند.

سید ابوالحسن فیروزآبادی

دبیر شورای عالی و رئیس مرکز ملی فضای مجازی

مقدمه

۱. اهمیت پژوهش حاضر

در دنیای امروز فضای مجازی تأثیر بسزایی در زندگی انسان‌ها دارد و روزبه‌روز با توسعه علم و فناوری اطلاعات، بر اثرگذاری آن افزوده می‌شود. فضای مجازی یعنی فرصت‌ها و تهدیدها. در واقع، با علم کامل و دقیق بر فضای مجازی است که می‌توان تهدیدها را به فرصت‌ها تبدیل کرد. در این میان، ضرورت پرداختن به پژوهش‌های اسلامی در عرصه فضای مجازی، به‌ویژه به علت تأثیر آن بر زنان احساس می‌شود.

به فرموده رهبر انقلاب، فضای مجازی به اندازه انقلاب اسلامی اهمیت دارد و عرصه فرهنگی، عرصه جهاد است. اگر از فضای مجازی غافل شویم و اگر نیروهای مؤمن و انقلابی این میدان را خالی کنند، مطمئناً ضربه خواهیم خورد و هرکس به اندازه وسع، توان و هنر خود باید در این میدان حضور یابد.

بخش مهمی از جامعه هدف فضای مجازی، زنان هستند. از جمله تأثیرات فضای مجازی بر زنان سبک زندگی، مدگرایی، اعتماد به نفس، کسب و کار و... است. زنان در طول تاریخ نقش‌هایی را ایفا کرده‌اند که حاکی از اثرگذاری عواملی بر آن‌ها بوده است و به‌همین دلیل، مطالعه و پژوهش در حوزه زنان، با توجه به نقش ایشان در خانواده و جامعه، اهمیت ویژه‌ای دارد.

جمع‌آوری، بررسی و مطالعه آثار گذشته در هر موضوع، نخستین گام یک محقق است که در این نوشته به دنبال این مهم هستیم.

۲. سیر تحقیق

ابتدا چهار کلیدواژه «زنان و فضای مجازی»، «زنان و فضای سایبر»، «زنان و اینترنت» و «زنان و شبکه‌های اجتماعی» را در ۱۰ پایگاه «پژوهشگاه علوم و فناوری

اطلاعات ایران (ایراندک)^۱، «اطلاعات علمی جهاد دانشگاهی»^۲، «اطلاعات علمی دانشگاه تهران»^۳، «بانک اطلاعات نشریات کشور»^۴، «کتابخانه ملی ایران»^۵، «نورمگز»^۶، «سیویلیکا»^۷، «جامع علوم انسانی»^۸، «سامانه کتابخانه جامعه الزهراء» و «معاونت پژوهش حوزه های علمیه خواهران سراسر کشور»^۹ جست و جو کردیم و در مرحله بعد، از میان ۱۵۸ اثر به دست آمده، سه اثر را در فهرست آثار اسلامی تشخیص دادیم.

یافته ها

پس از غربالگری پژوهش های انجام شده، ۱۵۸ اثر مورد بررسی و مطالعه قرار گرفت که در ادامه، به شاخصه های محتوایی، شامل موضوع پژوهش و رویکرد آن ها خواهیم پرداخت؛ سپس مشخصات عمومی آن ها، شامل قالب آثار، پوشش زمانی، جنسیت مؤلفان و نوع مراکز آموزشی را بررسی خواهیم کرد.

1. irandoc.ac.ir
2. sid.ir
3. ut.ac.ir
4. magiran.com
5. nlai.ir
6. noormags.org
7. civilica.com
8. ensani.ir
9. book.jz.ac.ir
10. pooyesh.whc.ir

بخش اول: مرور پژوهش‌های حوزه زنان در فضای مجازی

یافته‌های مربوط به مجموع پژوهش‌های کشور

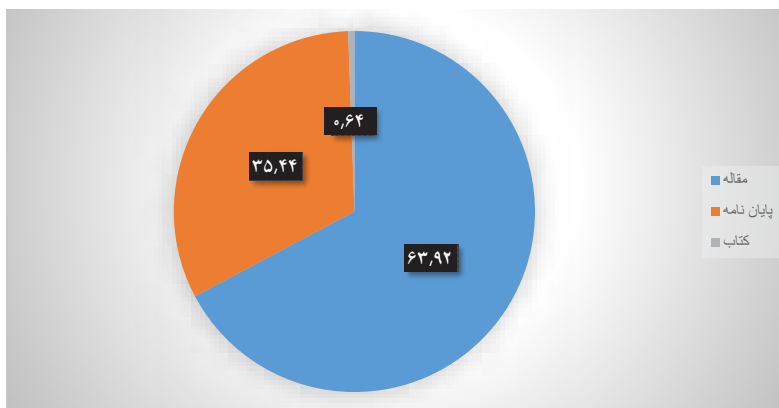
براساس تحقیق حاضر، مجموع پژوهش‌های انجام‌شده در کشور پس از جست‌وجو، جمع‌آوری و غربالگری، به ۱۵۸ اثر می‌رسد که در گام بعد به بررسی و مطالعه این آثار پرداختیم. ماحصل آن، استخراج شاخص‌های ساختاری، محتوایی، پوشش زمانی، جنسیت و مرکز آموزشی این پژوهش‌هاست که در ادامه آن را ارائه خواهیم کرد.

قالب آثار

مقالات علمی-پژوهشی و علمی-ترویجی، پایان‌نامه‌های دانشگاهی و کتاب‌ها مورد بررسی این تحقیق بوده‌اند. براساس مطالعات صورت‌گرفته، ۶۳٫۹۲ درصد از پژوهش‌ها در قالب مقاله، ۳۵٫۴۴ درصد در قالب پایان‌نامه و ۰٫۶۴ درصد در قالب کتاب بوده است. گفتنی است برخی از مقالات در پایگاه‌ها، مشترک بوده و پس از بررسی، تنها یک بار در این تحقیق لحاظ شده است.

قالب	فراوانی	درصد
مقاله	۱۰۱	۶۳٫۹۲
پایان‌نامه	۵۶	۳۵٫۴۴
کتاب	۱	۰٫۶۴
مجموع	۱۵۸	۱۰۰

جدول شماره (۱): قالب پژوهش‌های مرور شده

نمودار شماره (۱): قالب پژوهش‌های مرور شده

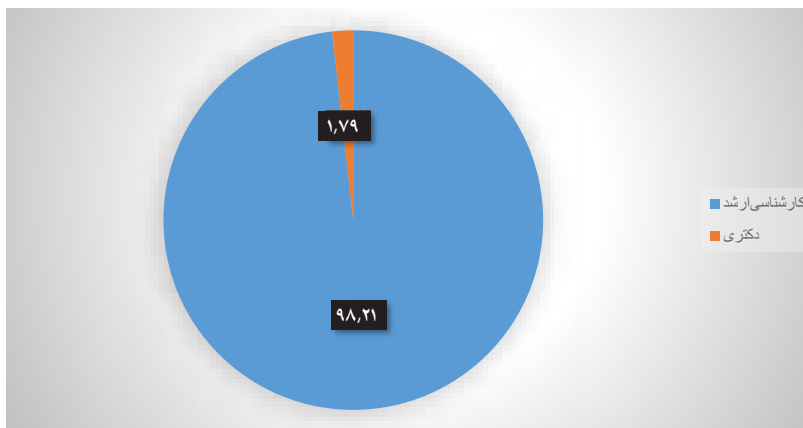
بر اساس مطالعات صورت گرفته، اولویت نخست پژوهشگران در بررسی موضوع «زنان و فضای مجازی»، ارائه مقاله بوده و پس از آن، قالب پایان نامه در اولویت دوم قرار دارد.

مقطع پایان نامه‌ها

بر اساس تحقیق حاضر، ۹۸،۲۱ درصد از پایان نامه‌ها در مقطع کارشناسی ارشد و ۱،۷۹ درصد در مقطع دکتری بوده است.

مقطع	فراوانی	درصد
کارشناسی ارشد	۵۵	۹۸,۲۱
دکتری	۱	۱,۷۹
مجموع	۵۶	۱۰۰

جدول شماره (۲): مقطع پایان نامه‌های مرور شده

نمودار شماره (۲): مقطع پایان‌نامه‌های مرورشده

طبقه‌بندی موضوعی

یکی از مهم‌ترین مؤلفه‌ها در جمع‌آوری اطلاعات پژوهش، تعیین طبقات موضوعی است که براساس عرصه‌های مختلف علمی و حوزه‌های اجتماعی شکل می‌گیرد. پژوهش‌های اسلامی فضای مجازی به ده دسته موضوعی تقسیم می‌شود و موضوع مورد توجه در هر پژوهش، با هدف شناخت کامل و ارائه ایده‌های نو بررسی می‌گردد.

طبقه‌بندی رویکردهای آثار

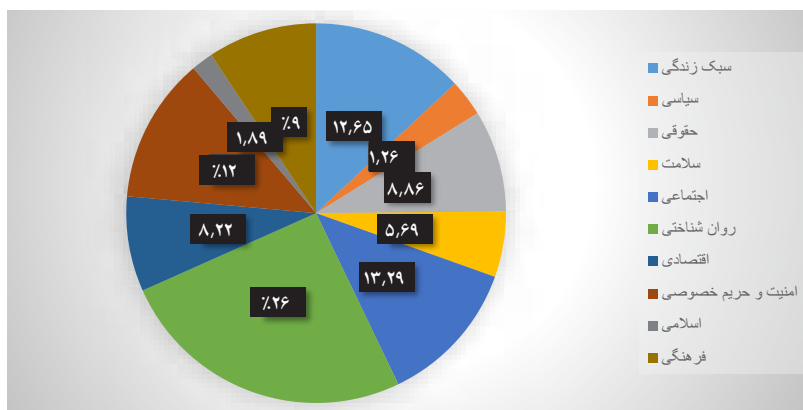
امنیت و حریم خصوصی	اقتصادی	سیاسی	حقوقی	اسلامی
فرهنگی	سلامت	اجتماعی	روان‌شناختی	سبک زندگی

تفکیک پژوهش‌ها از نظر رویکرد اسلامی تمایز چشمگیری دارد، اما تمایز خاصی میان رویکردهای اجتماعی، سبک زندگی، مشاغل و ... نمی‌توان یافت. آثار پژوهش اسلامی

حدود ۱,۸۹ درصد است و غالب آثار با رویکردهای اجتماعی، روان شناختی، حریم خصوصی و ... نگاشته شده است.

رویکرد	فراوانی	درصد
اسلامی	۳	۱,۸۹
امنیت و حریم خصوصی	۲۰	۱۲,۶۵
اقتصادی	۱۳	۸,۲۲
روان شناختی	۴۱	۲۵,۹۴
فرهنگی	۱۵	۹,۴۹
اجتماعی	۲۰	۱۲,۶۵
سلامت	۹	۵,۶۹
حقوقی	۱۴	۸,۸۶
سیاسی	۲	۱,۲۶
سبک زندگی	۲۱	۱۳,۲۹
مجموع	۱۵۸	۱۰۰

جدول شماره (۳): رویکرد پژوهش های مرورشده

نمودار شماره (۳): رویکرد پژوهش های مرورشده

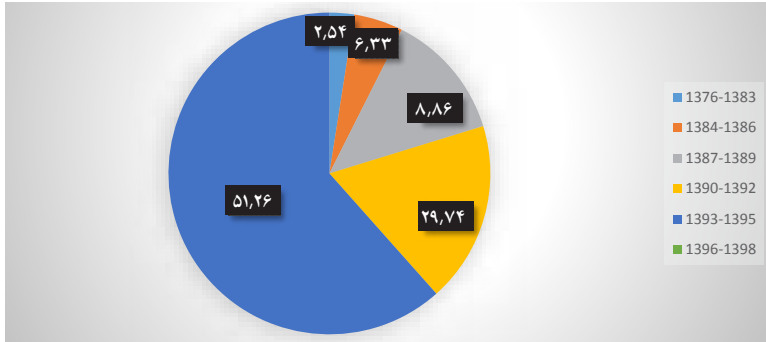
با توجه به مطالعه صورت‌گرفته، موضوع مورد توجه پژوهشگران، روان‌شناختی است که ۲۵,۹۴ درصد آثار را به خود اختصاص داده است. تأثیر فضای مجازی بر روحیه و روان زنان و عملکرد آنان در زندگی بسیار مهم است و بررسی و تحلیل این موضوع، اولویت پژوهشگران به‌شمار می‌آید. دومین موضوع مدنظر، سبک زندگی است که ۱۳,۲۹ درصد آثار را به خود اختصاص داده است. تأثیر فضای مجازی بر سبک زندگی زنان هویداست و میزان اثرگذاری آن، واکنش مثبت و منفی آن‌ها با میزان متفاوت است. با تبدیل تهدیدها به فرصت‌ها، در سبک زندگی زنان تغییرات مثبتی شکل می‌گیرد و بالعکس. به‌طور طبیعی موضوعات به همین ترتیب اولویت‌بندی می‌شوند.

پوشش زمانی

براساس مطالعات صورت‌گرفته، پوشش زمانی پژوهش‌ها در شش بازه طبقه‌بندی شده و شامل جدول ذیل است.

سال	فراوانی	درصد
۱۳۷۶-۱۳۸۳	۲	۱,۲۷
۱۳۸۴-۱۳۸۶	۴	۲,۵۴
۱۳۸۷-۱۳۸۹	۱۰	۶,۳۳
۱۳۹۰-۱۳۹۲	۱۴	۸,۸۶
۱۳۹۳-۱۳۹۵	۴۷	۲۹,۷۴
۱۳۹۶-۱۳۹۸	۸۱	۵۱,۲۶
مجموع	۱۵۸	۱۰۰

جدول شماره (۴): پوشش زمانی پژوهش‌های مرور شده

نمودار شماره (۴): پوشش زمانی پژوهش‌های مرور شده

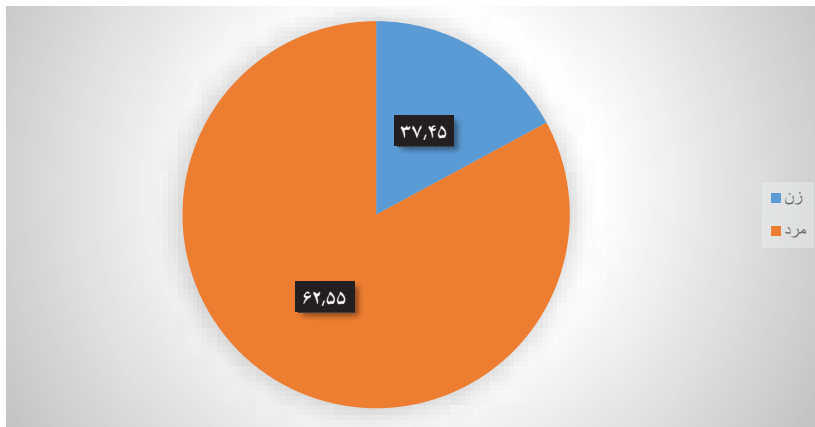
طبقه‌بندی محدوده زمانی انجام پژوهش‌ها، در شش دوره ۱۳۷۶ تا ۱۳۸۳، ۱۳۸۴ تا ۱۳۸۶، ۱۳۸۷ تا ۱۳۸۹، ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۲، ۱۳۹۳ تا ۱۳۹۵، ۱۳۹۶ تا ۱۳۹۸ حاکی از آن است که عمده پژوهش‌های صورت‌گرفته به دوره پایانی تعلق دارد؛ به طوری که ۵۱,۲۶ درصد از پژوهش‌های انجام‌شده در بازه زمانی ۱۳۹۶ تا ۱۳۹۸ صورت پذیرفته است. گذر زمان با توسعه فضای مجازی و جذب بیشتر مخاطب همراه است. به همین دلیل، پوشش زمانی سیر صعودی را طی می‌کند و هر سال به تعداد پژوهش‌های انجام‌شده اضافه می‌شود و اهمیت تحقیق در خصوص فضای مجازی در بین پژوهشگران چندین برابر می‌شود.

جنسیت

بر اساس مطالعات انجام‌گرفته، ۶۲,۵۵ درصد پژوهش‌ها را خانم‌ها و ۳۷,۴۵ درصد آن‌ها را آقایان انجام داده‌اند.

جنسیت مؤلفان	فراوانی	درصد
زن	۱۵۷	۶۲,۵۵
مرد	۹۴	۳۷,۴۵
مجموع	۲۵۱	۱۰۰

جدول شماره (۵): جنسیت پژوهش‌های مرور شده

نمودار شماره (۵): جنسیت پژوهش‌های مرور شده

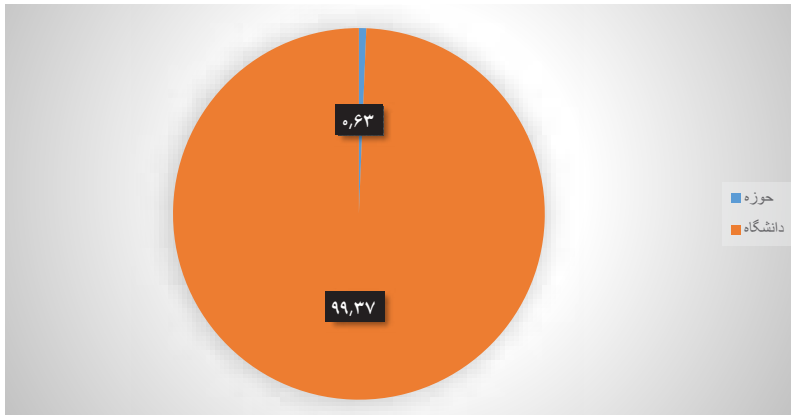
جنسیت مؤلفان می‌تواند اهمیت موضوع را در بین زنان و مردان نشان دهد. طبق بررسی صورت‌گرفته، پژوهش در حوزه «زنان و فضای مجازی»، در بین زنان حدود دو برابر در مقایسه با مردان اهمیت بیشتری دارد و در اولویت است. طبیعی است بانوان به پژوهش در موضوعات مرتبط با خود تمایل بیشتری داشته باشند.

مراکز آموزشی

براساس مطالعات انجام‌گرفته، ۹۹,۳۷ درصد پژوهش‌ها به دانشگاه‌ها و ۰,۶۳ درصد پژوهش‌ها به مراکز حوزه علمیه اختصاص دارد.

مراکز آموزشی	فراوانی	درصد
دانشگاه	۱۵۷	۹۹,۳۷
حوزوی	۱	۰,۶۳
مجموع	۱۵۸	۱۰۰

جدول شماره (۶): مراکز آموزشی پژوهش‌های مرور شده

نمودار شماره (۶): مراکز آموزشی پژوهش‌های مرور شده

اولویت پژوهش با موضوع «زنان و فضای مجازی» در بین پژوهشگرانی که در دانشگاه مشغول هستند، بیشتر و در بین حوزوی‌ها کمتر است. در بین ۱۵۸ پژوهش انجام شده، ۹۹,۳۶ درصد آثار به دانشگاه‌ها و ۰,۶۴ درصد پژوهش‌های اسلامی به حوزه اختصاص دارد.

یافته‌های مربوط به پژوهش‌های اسلامی

در این تحقیق از مجموع ۱۵۸ اثر، سه اثر به عنوان آثار اسلامی شناخته شد. معیار انتخاب این آثار، مستندات و ارتباط با مسائل دینی است.

قالب آثار

تمامی پژوهش‌های اسلامی در قالب مقاله انجام شده و پایان‌نامه و کتابی در این حوزه یافت نشد.

قالب	فراوانی	درصد
مقاله	۳	۱۰۰
پایان‌نامه	۰	۰
کتاب	۰	۰
مجموع	۳	۱۰۰

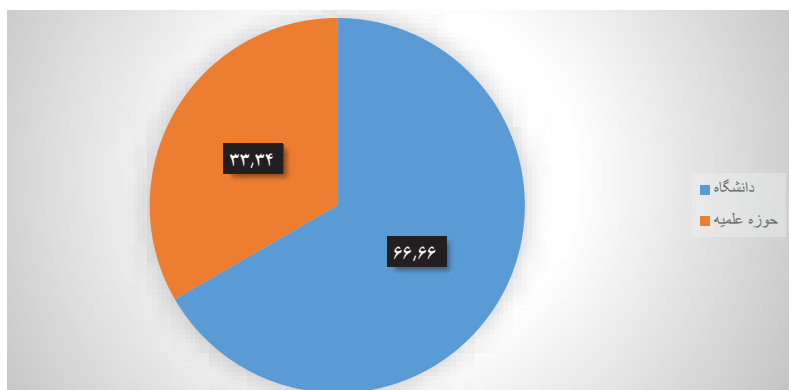
جدول شماره (۷): قالب پژوهش‌های اسلامی

مراکز آموزشی

بیش از ۶۶ درصد از پژوهش‌های اسلامی به دانشگاه تعلق داشته و سهم حوزه‌های علمیه تنها در حدود ۳۳ درصد بوده است.

مراکز آموزشی	فراوانی	درصد
دانشگاه	۲	۶۶,۶۶
حوزه علمیه	۱	۳۳,۳۴
مجموع	۳	۱۰۰

جدول شماره (۸): مراکز آموزشی پژوهش‌های اسلامی

نمودار شماره (۷): مراکز آموزشی پژوهش‌های اسلامی

بخش دوم: گزارش پژوهش‌های اسلامی

ردیف	عنوان اثر	قالب اثر	نویسنده / مترجم	سال ارائه	محل ارائه
۱	قربانی شدن زنان در فضای مجازی از دیدگاه کاربران زن و تأثیر آن بر اعتقادات اسلامی و کیفیت زندگی کاربران	مقاله	ابوالحسن میری / پریسا عیله‌خانی	۱۳۹۴	مجله اسلام و مطالعات اجتماعی

گزارش اثر

نویسندگان در این اثر به ناهنجاری‌های پدیدآمده در سبک زندگی زنان با افزایش استفاده از فضای مجازی و علل تأثیر فضای مجازی بر افراد جامعه پرداخته‌اند. مرکز آموزشی این اثر، حوزه علمیه است و میزان تأثیر بر اعتقادات اسلامی و کیفیت زندگی، نتیجه تهدیدهای فضای مجازی دانسته شده است.

طبق بررسی‌های انجام‌شده، این مسئله می‌تواند از ناآگاهی افراد جامعه از استفاده صحیح از این فضا، کمبود فضای مناسب برای بروز احساسات به صورت صحیح، نبود احترام متقابل در جامعه، وجود هنجارهای دست و پاگیر در دنیای واقعی، بسته بودن جامعه حقیقی و آزادی عملکرد در دنیای مجازی سرچشمه گیرد. به دنبال این آسیب‌ها، احساس ترس از قربانی شدن برای بسیاری از کاربران و به ویژه زنان پیش می‌آید که تأثیر مستقیمی بر احساسات و زندگی آنان خواهد داشت.

در این پژوهش تلاش شده تا به نمودهای قربانی شدن زنان از دیدگاه زنان کاربر فضای مجازی پرداخته و تأثیر آن بر کیفیت زندگی و اعتقادات اسلامی آنان بررسی شود. براین اساس، محققان پس از مصاحبه با ۶۳ خانم کاربر فضای مجازی، به این نتیجه دست یافته‌اند که قربانی شدن در فضای مجازی از دیدگاه زنان کاربر، احساسات گوناگونی مانند کاهش اعتماد بین افراد، کاهش شعاع ارتباطات، افزایش تنش در خانواده، کاهش اعتماد به نفس افراد، افزایش ترس‌های مبهم در افراد و در برخی از نمونه‌های مورد مطالعه، بدبینی به افراد و به‌ویژه دین‌داران، بی‌اعتنایی به دین، و نیز کاهش توجه و التزام به اعمال دینی را در پی دارد.

ردیف	عنوان اثر	قالب اثر	نویسنده / مترجم	سال ارائه	محل ارائه
۲	تن‌نمایی زنان در فضای مجازی با نگاهی به آموزه‌های فقه امامیه و حقوق ایران	مقاله	رسول احمدزاده / رضا زهروی	۱۳۹۴	نشریه مطالعات راهبردی زنان

گزارش اثر

نویسندگان در این پژوهش، با استنادات فقهی و حقوقی به تن‌نمایی رایج زنان در فضای مجازی می‌پردازند. مرکز آموزشی این اثر در دانشگاه است.

طبق مطالعات صورت‌گرفته در این اثر، براساس تبصره ماده ۶۳۸ قانون مجازات اسلامی، می‌توان استفاده‌کنندگان از پوشش‌های غیراسلامی را که در معابر عمومی ظاهر می‌شوند، مجازات کرد. این در حالی است که تن‌نمایی زنان در فضای مجازی که به مراتب آثار مخرب و جدی‌تری به دنبال دارد. فاقد نص صریح در قوانین کیفری است و قاضی برای محکوم کردن، به اطلاقات یا عموماً قانونی یا اصل ۱۶۷ قانون اساسی استناد می‌کند. براین پایه، در پژوهش حاضر سعی شده است با مراجعه به منابع فقهی و حقوقی، تن‌نمایی و فحشای زنان در فضای مجازی مورد مذاقه قرار گیرد و با معناشناسی، بررسی ارکان تشکیل‌دهنده آن، مبانی جرم‌انگاری و تحلیل قوانین موجود و خلأهای مربوط به این پدیده، حد و مرز تن‌نمایی بررسی و راهکارهایی برای رفع این خلأها پیشنهاد شود.

به عقیده نگارندگان راه حل مناسب، مورد تأیید و عاقلانه برای مدیریت تحولات موجود در شبکه‌های اجتماعی، قانون‌مند و ضابطه‌مند کردن بیشتر آن‌هاست. فضای مجازی مانند فضای واقعی و فناوری‌های دیگر، آسیب‌های خاص خود را دارد و کنترل و مدیریت آن، نیازمند قانون‌گذاری قوی و دقیق برای رسیدن به هدف مطلوب است که تنها با تلاش فعالان عرصه حقوق محقق خواهد شد.

پیشنهاد ایشان آن است که ماده‌ای به این صورت به قانون مجازات اسلامی الحاق گردد تا حقوق کیفری، ابزار لازم را برای مقابله با فحشا در فضای مجازی داشته باشد: «هرکس داده‌ای را که حامل تصویر بدون حجاب شرعی وی است به فرد یا افراد نامحرم ارائه یا ارسال کند و یا در دسترس آن‌ها قرار دهد یا به‌طور کلی توزیع، معامله یا منتشر کند، به حبس و شلاق درجه ۷ محکوم خواهد شد. دادگاه می‌تواند شش ماه تا دو سال دسترسی وی را به فضای مجازی و وسایل جمعی ممنوع کند. تبصره ۱) در صورتی که مرتکب غیر از صاحب تصویر باشد، به حداکثر مجازات‌های مقرر در این ماده محکوم خواهد شد. تبصره ۲) موارد مجاز شرعی مانند اضطراب پزشکی، مشمول این ماده نخواهد بود».

محل ارائه	سال ارائه	نویسنده / مترجم	قالب اثر	عنوان اثر	ردیف
همایش علمی فرهنگ رضوی و بانوان فرهیخته و نیکوکار بزرگداشت بانو سستی فاطمه	۱۳۹۸	راضیه نظری / حورا الحسینی المدرسیه	مقاله	نقش زنان فرهیخته در فضای مجازی مبتنی بر وقف جهت توسعه تعلیم و تربیت اسلامی	۳

گزارش اثر

هدف پژوهشگران در این اثر، ارائه پیشنهاد برای هدفمند ساختن پویش وقف است که با توجه به حوزه آن، یعنی آموزش و پرورش، زنان فرهیخته می‌توانند در آن پیشرو باشند. نویسندگان با بهره‌گیری از منابع کتابخانه‌ای و با استفاده از روش توصیفی-تحلیلی، برآن اند که وقف، تاریخی به قدمت ظهور اسلام دارد. این حرکت هیچ‌گاه در جامعه اسلامی متوقف نشده، بلکه در هر دوره با شکلی جدید، پاسخ‌گوی نیازمندی‌های مردم بوده است. وقف بستری را فراهم آورده تا زنان مسلمان نیز بتوانند مسئولیت اجتماعی خود را انجام دهند. امروزه نیاز به تحول در آموزش و پرورش رسمی کشور، این فرصت را در اختیار زنان فرهیخته و آگاه جامعه قرار داده است تا بتوانند با فرهنگ سازی (وقف، حمایت یا...) جریان وقف را در فضای مجازی به شکلی جدید و در پاسخ به نیاز روز جامعه سازمان‌دهی کنند.

برایند پژوهش حاضر نشان‌دهنده آن است که در صورت جهت‌دهی فرهنگ وقف به سوی آموزش و پرورش مجازی، می‌توان دورنمایی جامع درباره ظرفیت‌های موجود در نسل جوان و نیازمندی‌های آنان به دست آورد. نکته دیگر آنکه، بسیاری از افراد جامعه از عدالت آموزشی و پرورشی بهره خواهند برد و در نتیجه، شاهد رشد متوازن دانش در سطوح آموزشی، صورت پذیرفتن انتخاب‌های آگاهانه در رشته‌ها و مهارت‌های مورد نیاز کشور، گسترش تربیت اسلامی و نیز ایجاد هویت مستقل در نوجوانان خواهیم بود.

ضمیمه‌ها

ضمیمه اول: جدول پژوهش‌های اسلامی زنان در حوزه فضای مجازی

ردیف	عنوان اثر	قالب اثر	رویکرد اثر	نویسنده/ مترجم	سال ارائه	محل ارائه
۱	تحلیل تفاوت زنان و مردان در استفاده از شبکه‌های اجتماعی اینترنتی	مقاله	روان‌شناختی	اصغر میرفردی / عبدالله ولی‌نژاد	۱۳۹۶	مجله جهانی رسانه
۲	رابطه میزان استفاده از شبکه‌های اجتماعی با تعاملات اجتماعی، شخصیت خودشیفته و احساس مثبت نسبت به همسر در زنان استفاده‌کننده از شبکه‌های اجتماعی (مطالعه موردی: زنان شهر زنجان)	مقاله	روان‌شناختی	غلامحسین انتصار فومنی / رؤیا رضاپور	۱۳۹۵	مجله زن و مطالعات خانواده

مجله نشریه مطالعات فرهنگی و ارتباطات	۱۳۹۱	خدیجه سفیری / لیلاقرانی دامد اباجا	سبک زندگی	مقاله	حمایت شبکه‌های اجتماعی و رضایت از زندگی خانوادگی زنان متأهل شهر اردبیل	۳
مجله نشریه زن در توسعه و سعادت	۱۳۹۲	خدیجه سفیری / سوسن باستانی / لیلاقرانی دامد اباجا	اقتصادی	مقاله	سنجش رابطه حمایت شبکه‌های اجتماعی غیررسمی و رضایت شغلی زنان در شهر اردبیل	۴
مجله پژوهش نامه اسلامی زنان و خانواده	۱۳۹۶	داوود تقوایی / نرگس آبکار	روان‌شناختی	مقاله	مقایسه نگرش صمیمانه نسبت به همسر در زنان متأهل کاربر و غیرکاربر شبکه‌های مجازی اجتماعی	۵
مجله مطالعات روان‌شناسی و علوم تربیتی	۱۳۹۶	الناز احدی / غلامحسین فومنی	سبک زندگی	مقاله	بررسی تأثیر میزان مصرف شبکه‌های اجتماعی مجازی بر سبک زندگی دختران و زنان شهر مراغه	۶
مجله توسعه کارآفرینی	۱۳۹۶	پروانه گلرد / مریم حسینی / الهه عسگری	اقتصادی	مقاله	رابطه شبکه‌های اجتماعی با عملکرد کسب و کارهای زنان با نقش میانجی هوشیاری کارآفرینانه و تبعیض جنسیتی	۷
مجله علوم اجتماعی (دانشگاه شهید بهشتی)	۱۳۹۴	خدیجه سفیری / سوسن باستانی / لیلاقرانی دامد اباجا	اقتصادی	مقاله	حمایت شبکه‌های اجتماعی غیررسمی و رضایت از اوقات فراغت زنان متأهل شاغل در شهر اردبیل	۸

مجله مطالعات توسعه اجتماعی ایران	۱۳۹۴	سیف‌الله سیف‌اللهی / پروانه شاطری	روان‌شناختی	مقاله	نقش شبکه‌های اجتماعی نوین در تغییر رفتار دختران و زنان ایرانی	۹
فرهنگ مشاوره و روان‌درمانی	۱۳۹۷	ابراهیم نامنی / فاطمه نجفی	روان‌شناختی	مقاله	نقش میانجی‌گرایانه هیجان‌خواهی در رابطه اشتیاق به شبکه‌های اجتماعی و سبک دل‌بستگی با انسجام خانواده در زنان متأهل	۱۰
مجله پژوهش‌های ارتباطی	۱۳۹۵	سیمین افشار / سید احمد میرمحمدتبار / نرگس پیرحیاتی / سمیه اقبالی	روان‌شناختی	مقاله	شبکه اجتماعی فیسبوک و هویت شخصی مدرن دختران و زنان شهر تهران	۱۱
مطالعات جامعه‌شناسی	۱۳۹۳	صمد رسول‌زاده اقدام / صمد عدلی‌پور / حکیمه ملک‌احمدی	روان‌شناختی	مقاله	تحلیل پدیدارشناختی گرایش زنان تبریزی به شبکه اجتماعی فیسبوک	۱۲
مجله نشریه زن در فرهنگ و هنر	۱۳۹۶	فردین علیخواه / سمانه کوهستانی / طاهره واقعه دشتی	اجتماعی	مقاله	نقش شبکه‌های اجتماعی موبایلی در زندگی زنان (مطالعه موردی: شهر رشت)	۱۳
مجله بررسی مسائل اجتماعی ایران	۱۳۹۶	مریم سیدزاده طلاییه / سیدمحمدصادق مهدوی / مصطفی ازکیا	اجتماعی	مقاله	بررسی تأثیر شبکه‌های اجتماعی و مشارکت بر محرومیت اجتماعی زنان (مورد مطالعه: شهر ارومیه)	۱۴

مجله مطالعات جامعه‌شناختی	۱۳۹۵	صمد رسول‌زاده ا قدم / صمد عدلی‌پور / سید احمد میرمحمدتبار	سبک زندگی	مقاله	مطالعه جامعه‌شناختی رابطه شبکه اجتماعی فیسبوک با مدگرایی زنان شهر تبریز	۱۵
مجله توسعه کارآفرینی	۱۳۹۲	زهرا آراستی / الناز طرژمنی	اقتصادی	مقاله	چگونگی تغییر نقش شبکه‌های اجتماعی زنان کارآفرین از مرحله نوپایی به تثبیت (مورد مطالعه بخش صادرات)	۱۶
مجله ایران نامه	۱۳۷۶	گیتی شام‌بیاتی	فرهنگی	مقاله	بازتاب مسائل زنان در شبکه	۱۷
زن در توسعه و سیاست	۱۳۹۱	آرین قلی‌پور / سمیه لبافی / مهدیه جلال‌پور	سبک زندگی	مقاله	چالش‌های زنان در ورود به شبکه‌های اجتماعی مردانه در محیط‌های دانشگاهی	۱۸
مجله نشریه مطالعات رسانه‌ای	۱۳۹۳	لیلا نیرومند / شایسته ذهابی	اجتماعی	مقاله	عوامل مؤثر بر حضور زنان تهرانی در شبکه‌های اجتماعی مجازی	۱۹
مجله نشریه زن و جامعه	۱۳۹۷	محمدعلی حاجی‌آبادی / احسان سلیمی	امنیت و حریم خصوصی	مقاله	علت‌شناسی بزه‌دیدگی زنان در شبکه‌های اجتماعی (مطالعه موردی: شبکه اجتماعی فیسبوک)	۲۰

مجله نشریه پژوهش حقوق کیفری	۱۳۹۷	حمیدرضا دانش ناری/ عباس شیخ‌الاسلامی/ حسین محمدمکوره‌پز	امنیت و حریم خصوصی	مقاله	تحلیل بزه‌دیدگی جنسی زنان در شبکه‌های اجتماعی (نمونه پژوهی: تانگو)	۲۱
مجله مطالعات راهبردی زنان	۱۳۹۶	رسول صادقی/ بتول محسن‌آبادی	روان‌شناختی	مقاله	بررسی تأثیر شبکه اجتماعی در رفتار و نیت باروری زنان در شهر تهران	۲۲
مجله توسعه اجتماعی	۱۳۹۶	تهمینه شاوردی	اقتصادی	مقاله	سرمایه اجتماعی در شبکه‌های اجتماعی واقعی و مجازی (مورد مطالعه: دختران دانشجویی دانشگاه‌های تهران)	۲۳
جامعه‌شناسی مطالعات جوانان Quarterly of Sociological Studies of Youth	۱۳۹۴	صمد عدلی‌پور/ احمد میرمحمدتبار/ سیمین افشار/ مریم سهرابی	روان‌شناختی	مقاله	تأثیر شبکه اجتماعی کلوب بر سرمایه اجتماعی دختران و زنان شهر تبریز	۲۴
مجله جامعه، فرهنگ، رسانه	۱۳۹۶	رقیه صادق‌زاده	روان‌شناختی	مقاله	وابستگی به شبکه‌های اجتماعی مجازی در زنان خانه‌دار مطالعه موردی کیفی	۲۵
مجله مطالعات رسانه‌ای	۱۳۹۴	لیلانیرومند/ شایسته ذهابی	روان‌شناختی	مقاله	بررسی عوامل مؤثر بر میزان حضور زنان در شبکه‌های اجتماعی مجازی (مورد مطالعه: زنان ساکن شهر تهران)	۲۶

مجله مدیریت فرهنگی	۱۳۹۵	فائزه تقی پور / ساره ولایتی	فرهنگی	مقاله	آسیب شناسی فرهنگی استفاده از شبکه های اجتماعی (موبایلی) در میان کارشناسان زن شاغل در شهرداری منطقه یک تهران	۲۷
پژوهش نامه زنان	۱۳۹۲	بهاره بخشی / بهاره نصیری / آمنه بختیاری / مریم طاهریان	روان شناختی	مقاله	نقش و کارکرد شبکه های اجتماعی (مطالعه موردی: شبکه اجتماعی کفه مام، شبکه ای برای مادران و کودکان)	۲۸
مجله مطالعات راهبردی ورزش و جوانان	۱۳۹۶	یاسمن فرشادفر / علی باصری / نوروز هاشم زهی	روان شناختی	مقاله	بررسی نقش شبکه های اجتماعی مجازی در تعاملات اجتماعی همسران (همسران جوان شهر تهران)	۲۹
مجله زن در توسعه و سیاست	۱۳۹۶	حامد طالبیان / سارا طالبیان	اجتماعی	مقاله	زنان و کنشگری در رسانه های اجتماعی (مطالعه موردی: صفحه فیسبوکی «آزادی یواشکی زنان»)	۳۰
مجله مطالعات علوم اجتماعی ایران	۱۳۸۸	دکتر امیرمسعود امیرمظاهری / اعظم ایرانشاهی	اجتماعی	مقاله	فرصت های فضای مجازی برای تعامل اجتماعی زنان ایرانی (از دید زنان فعال در فضای مجازی)	۳۱
مجله دین و ارتباطات	۱۳۹۸	عبدالرسول علم الهدی	سبک زندگی	مقاله	ارتباط عقیقانه در زندگی سایبری رویکردی پدیدارشناختی	۳۲

مجله رسانه	۱۳۹۷	انسیه جلالوند/ خدیجه سفیری	حقوقی	مقاله	بررسی رابطه استفاده از رسانه‌های ارتباطی با احساس ستمگری، نابرابری و تفاوت در زنان	۳۳
مجله زن در توسعه و سیاست	۱۳۹۴	مهدی منتظر قائم/ مونا شعبان کاسه‌گر	فرهنگی	مقاله	سواد رسانه‌ای انتقادی و فعالیت سایبر زنان در ایران	۳۴
مجله مطالعات رسانه‌های نوین	۱۳۹۴	مهدی منتظر قائم/ مونا شعبان کاسه‌گر	اجتماعی	مقاله	فضای سایبر و توانمندسازی زنان در ایران	۳۵
مجله قانون یار	۱۳۹۶	مریم فتاحیان	امنیت و حریم خصوصی	مقاله	بررسی علل جهانی افزایش خشونت سایبری علیه زنان	۳۶
مجله پژوهش‌نامه زنان	۱۳۹۶	بهاره همت‌پور/ رضاعلی محسنی/ امیرمسعود مظاهری	امنیت و حریم خصوصی	مقاله	شناسایی و تبیین جامعه‌شناختی خشونت علیه زنان در فضای سایبر (مورد مطالعه: زنان ۲۰-۴۵ ساله شهر تهران)	۳۷
مجله زن در توسعه و سیاست	۱۳۸۹	زهرا پیشگاهی فرد/ سلمان انصاری زاده/ افشین کرمی/ فریاد پرهیز	حقوقی	مقاله	تعامل در فضای سایبر و تأثیر آن بر هویت زنان در ایران (مطالعه موردی: دانشجویان دختر دانشگاه تهران)	۳۸
مجله کتاب ماه علوم اجتماعی	۱۳۹۰	امیرمسعود امیرمظاهری	حقوقی	مقاله	چالش‌های هویت اجتماعی زنان در فضای سایبر	۳۹

مجله پژوهش اجتماعی	۱۳۹۷	بهاره همت پور / رضاعلی محسنی / امیرمسعود امیرمظاهری	امنیت و حریم خصوصی	نورمگز مقاله	بررسی رابطه پیوند اجتماعی و خشونت علیه زنان در فضای سایبر (مورد مطالعه: زنان ۲۰-۴۵ ساله شهر تهران)	۴۰
مجله اسلام و مطالعات اجتماعی	۱۳۹۴	ابوالحسن میری / پریسا علیخانی	اسلامی	مقاله	قربانی شدن زنان در فضای مجازی از دیدگاه کاربران زن و تأثیر آن بر اعتقادات اسلامی و کیفیت زندگی کاربران	۴۱
مجله زن و مطالعات خانواده	۱۳۹۷	ابراهیم نخشی پور / دکتر داود ابراهیم پور	روان شناختی	مقاله	رابطه میزان حضور و فعالیت در فضای مجازی با میزان سازگاری زناشویی در بین مردان و زنان متأهل مراجعه‌کننده به مراکز مشاوره شهر ارومیه	۴۲
مجله پژوهش‌های جغرافیای انسانی	۱۳۹۸	کیومرث بیزدان پناه درو	فرهنگی	مقاله	کارکرد فضای مجازی در ارتقای سطح فکری و اجتماعی زنان	۴۳
مجله زن و جامعه	۱۳۹۸	امیرحسین مزینی / بهرام سبحانی / مهرفام ممالکی	اقتصادی	مقاله	بررسی اثر توسعه فضای مجازی بر مشارکت زنان در اقتصاد ایران (مطالعه موردی: اشتغال زنان و نرخ باروری)	۴۴

مجله فرهنگی تربیتی زنان و خانواده	۱۳۹۴	جواد خدادادی سنگده / خدابخش احمدی	فرهنگی	مقاله	نقش عوامل فرهنگی و رسانه‌ای در پیش‌بینی حجاب زنان؛ مطالعه‌ای ملی	۴۵
مجله فرهنگی تربیتی زنان و خانواده	۱۳۸۵	سید رحیم صفوی	فرهنگی	مقاله	زنان و اینترنت در هزاره سوم	۴۶
مجله فرهنگی تربیتی زنان و خانواده	۱۳۸۵	راضیه واعظ‌نیا	فرهنگی	مقاله	معرفی همایش: زنان. اینترنت در هزاره سوم	۴۷
مجله فرهنگ ایلام	۱۳۸۷	حسن هاوونگی	سبک زندگی	مقاله	زنان، اینترنت و آموزش از راه دور	۴۸
مجله گزارش	۱۳۷۸	-	سبک زندگی	مقاله	تأثیر اینترنت بر زندگی زنان سعودی و مردم فلسطین	۴۹
جامعه‌شناسی مطالعات جوانان Quarterly of Sociological Studies of Youth	۱۳۹۵	ماجده قلی‌پور / محمدصادق مهدوی / باقرساروخانی	سبک زندگی	مقاله	نقش جهانی شدن ارتباطات بر نحوه گذران اوقات فراغت زنان جوان	۵۰
مجله مطالعات راهبردی زنان	۱۳۹۱	امیر رستگار خالد / میثم محمدی / سحر نقی‌پور ایوکی	اجتماعی	مقاله	کنش‌های اجتماعی زنان و دختران نسبت به حجاب و رابطه آن با مصرف اینترنت و ماهواره	۵۱
مجله مطالعات اجتماعی روان‌شناختی زنان	۱۳۹۷	حمیرا مشیرزاده / رقیه رضایی	سبک زندگی	مقاله	نقش اینترنت در جامعه‌پذیری جنسیتی و تغییر سبک زندگی زنان در ایران و ترکیه	۵۲

مجله نشریه زن در توسعه و سیاست	۱۳۸۹	مهدی منتظر قائم / مریم نورایی نژاد	سبک زندگی	مقاله	مطالعه کیفی نقش اینترنت در زندگی فردی و حرفه‌ای زنان متخصص (اعضای هیئت علمی دانشگاه تهران)	۵۳
مجله فرهنگی تربیتی زنان و خانواده	۱۳۸۶	ایلناز سجادیان / محمدعلی نادی / سید حمید آتش پور	اجتماعی	مقاله	بررسی ارتباط مدیریت هیجان، مکان کنترل و میزان اجتماعی بودن زنان کاربر اینترنت شهر اصفهان با مؤلفه‌های دموگرافیک آنان	۵۴
مجله مطالعات راهبردی زنان	۱۳۸۷	مریم فرهمند	فرهنگی	مقاله	دختران و کاربرد اینترنت	۵۵
مجله تحقیقات فرهنگی ایران	۱۳۹۰	محمد رضا حاتمی / سارویه مذهبی	حقوقی	مقاله	رسانه و نگرش زنان به هویت جنسی خود	۵۶
مجله زن در توسعه و سیاست	۱۳۹۱	عبدالحسین کلانتری / حسین حسنی / اکرم علیپور درواری	روان شناختی	مقاله	سنجش تأثیر جنسیت بر مصرف رسانه‌ای در ایران (تحلیل ثانویه داده‌های پیمایشی ملی)	۵۷
دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران شرق - قیام‌دشت دانشکده علوم انسانی	۱۳۹۶	مرضیه امیری	اجتماعی	مقاله کا رشناسی پایان نامه ارشد	رابطه میزان استفاده از شبکه‌های اجتماعی مجازی با سلامت اجتماعی (مطالعه موردی: زنان شاغل شهرداری منطقه ۱۷ تهران)	۵۸

دانشگاه سیستان و بلوچستان پردیس زاهدان	۱۳۹۷	نسیمه دهانی	اقتصادی	پایان‌نامه کارشناسی ارشد	تأثیر شبکه‌های اجتماعی بر توانمندسازی زنان کارآفرین	۵۹
دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران شرق - قیام‌دشت دانشکده علوم ارتباطات اجتماعی	۱۳۹۵	یونس قاسمی	امنیت و حریم خصوصی	پایان‌نامه کارشناسی ارشد	رابطه شبکه‌های اجتماعی مجازی با مصرف‌نمایش زنان (مورد مطالعه: زنان بالای ۱۸ سال ساکن منطقه ۳ تهران)	۶۰
دانشگاه علامه طباطبائی دانشکده علوم ارتباطات	۱۳۹۸	محدثه شیخی	امنیت و حریم خصوصی	پایان‌نامه کارشناسی ارشد	نقش شبکه اجتماعی اینستاگرام در مدیریت بدن زنان (مورد مطالعه: زنان منطقه بیست و یک تهران)	۶۱
دانشگاه سوره دانشکده فرهنگ و ارتباطات	۱۳۹۶	آزیتا لاجوردی	سبک زندگی	پایان‌نامه کارشناسی ارشد	بازنمود سبک زندگی زنان جوان ایرانی در شبکه اجتماعی اینستاگرام	۶۲
دانشگاه تربیت مدرس دانشکده علوم انسانی	۱۳۹۶	فاطمه بلادر	اجتماعی	پایان‌نامه کارشناسی ارشد	ارزیابی نقش شبکه‌های اجتماعی مجازی در توانمندسازی زنان روستایی (مطالعه موردی: دهستان هنزا بخش هنزا)	۶۳

دانشگاه علامه طباطبائی دانشکده علوم ارتباطات	۱۳۹۶	یاسمن عزیزی	سیاسی	پایان نامه کارشناسی ارشد	نقش شبکه‌های اجتماعی مجازی در میزان مشارکت سیاسی زنان (مطالعه موردی: زنان ۱۸ تا ۴۵ ساله ساکن شهر تهران)	۶۴
دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی	۱۳۹۷	زهرا جرجان شوشتری	سلامت	پایان نامه دکتری تخصصی - PHD	تحلیل شبکه اجتماعی بررسی ارتباط ویژگی‌های شبکه اجتماعی با رفتارهای پرخطر مرتبط با HIV زنان آسیب پذیر شهر تهران	۶۵
دانشگاه الزهراء (ع.ا.ه) دانشکده اقتصاد و حسابداری	۱۳۹۱	لیلا قرانی دامد اباجا	روان شناختی	پایان نامه کارشناسی ارشد	شبکه‌های اجتماعی غیررسمی، میزان حمایت اجتماعی و میزان رضایت از زندگی زنان متأهل شاغل ۲۰-۵۵ سال در شهر اردبیل	۶۶
دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی دانشکده علوم ارتباطات و مطالعات رسانه	۱۳۹۵	طیبه مروت	حقوقی	پایان نامه کارشناسی ارشد	نقش و تأثیر شبکه‌های اجتماعی در ترویج شایعه بین زنان تهرانی از نگاه خبرنگاران زن	۶۷
مرکز پیام نور تهران دانشکده هنر	۱۳۹۴	مژده کردی	حقوقی	پایان نامه کارشناسی ارشد	تأثیر شبکه‌های اجتماعی مجازی تلفن همراه (مانند ویبر، واتس آپ، تانگو، بی تاک و ...) بر هویت اجتماعی زنان ساکن شهر تهران	۶۸

دانشگاه علامه طباطبائی دانشکده علوم اجتماعی	۱۳۹۱	اکرم بانو جلیلیان	روان‌شناختی	پایان‌نامه کارشناسی ارشد	شناخت رابطه شبکه اجتماعی با اقدام به خودکشی زنان شهرستان اسلام‌آباد غرب ۱۳۹۱	۶۹
دانشگاه آزاد اسلامی واحد اردبیل دانشکده علوم انسانی	۱۳۹۸	روشنک رجیبی	روان‌شناختی	پایان‌نامه کارشناسی ارشد	رابطه استفاده از شبکه‌های اجتماعی مجازی با احساس اعتماد در زندگی مشترک زنان و مردان متأهل شهر اردبیل	۷۰
دانشگاه هرمزگان دانشکده علوم انسانی	۱۳۹۴	فاطمه رفیعی شاهم‌آبادی	اجتماعی	پایان‌نامه کارشناسی ارشد	بررسی اثرات اجتماعی بوم‌گردی بر شبکه روابط میان ساکنان ساحلی (مطالعه موردی: زنان جزیره هرمز)	۷۱
دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی دانشکده علوم اجتماعی	۱۳۹۵	کبری مقدم	روان‌شناختی	پایان‌نامه کارشناسی ارشد	بررسی تأثیر حضور زنان متأهل در شبکه‌های اجتماعی بر رضایت زناشویی زوجین (مطالعه موردی: زنان متأهل شهر تهران منطقه ۱)	۷۲
دانشگاه شهید باهنر کرمان دانشکده ادبیات و علوم انسانی	۱۳۹۳	شهره سراوانی	سلامت	پایان‌نامه کارشناسی ارشد	بررسی ارتباط بین حمایت اجتماعی دریافتی از شبکه اجتماعی و کیفیت زندگی در بین اعضای زنان مبتلا به بیماری سرطان	۷۳

دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران شرق قیام دشت	۱۳۹۷	زهرا صیادی	سلامت	پایان نامه کارشناسی ارشد	نقش شبکه‌های اجتماعی بر سلامت اجتماعی زنان تهرانی	۷۴
دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران شرق قیام دشت دانشکده علوم انسانی	۱۳۹۸	فاطمه انصاری	اجتماعی	پایان نامه کارشناسی ارشد	بررسی پیامدهای اجتماعی شبکه‌های اجتماعی (تلگرام و اینستاگرام) برای زنان (از دید زنان تهرانی)	۷۵
دانشگاه پیام نور استان آذربایجان شرقی مرکز پیام نور بناب	۱۳۹۸	مریم رضالو	روان‌شناختی	پایان نامه کارشناسی ارشد	مقایسه سلامت خانواده، سلامت اجتماعی و رضایت مندی زناشویی در زنان وابسته به شبکه‌های اجتماعی و زنان غیروابسته	۷۶
دانشگاه الزهراء <small>ع.ا.س</small> دانشکده علوم اجتماعی	۱۳۹۵	سهیلا صادقی زاده	حقوقی	پایان نامه کارشناسی ارشد	تصویر هویت زنان در شبکه‌های مجازی	۷۷
دانشگاه سوره دانشکده فرهنگ و ارتباطات	۱۳۹۸	راضیه مطهری	امنیت و حریم خصوصی	پایان نامه کارشناسی ارشد	رابطه استفاده از اینستاگرام و مدیریت بدن زنان شهر تهران	۷۸

دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران شرق قیام‌دشت - دانشکده علوم ارتباطات اجتماعی	۱۳۹۵	میثم مرادی‌نیا	امنیت و حریم خصوصی	پایان‌نامه کارشناسی ارشد	بررسی نقش شبکه اجتماعی فیسبوک بر احساس امنیت اجتماعی شهروندان (مطالعه موردی: زنان غرب شهر تهران)	۷۹
دانشگاه پیام نور استان تهران مرکز پیام نور تهران غرب	۱۳۹۵	فاطمه واحدی	امنیت و حریم خصوصی	پایان‌نامه کارشناسی ارشد	بررسی رابطه استفاده از شبکه‌های اجتماعی تلفن همراه بر احساس امنیت اجتماعی زنان منطقه ۸ تهران	۸۰
دانشگاه شهید باهنر کرمان دانشکده ادبیات و علوم انسانی	۱۳۹۷	سليله خاک سفیدی	روان‌شناختی	پایان‌نامه کارشناسی ارشد	رابطه میان استفاده از شبکه‌های اجتماعی با تعهد و ثبات زناشویی در زنان	۸۱
دانشگاه آزاد اسلامی واحد بندرعباس	۱۳۹۶	مریم روستا	سبک زندگی	پایان‌نامه کارشناسی ارشد	پژوهشی کیفی درباره زندگی روزمره زنان در شبکه‌های اجتماعی مجازی (مطالعه موردی: زنان متأهل کاربر شبکه اینستاگرام)	۸۲
دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران شرق قیام‌دشت	۱۳۹۷	فاطمه رضایی لویه	روان‌شناختی	پایان‌نامه کارشناسی ارشد	بررسی رابطه شبکه‌های اجتماعی با استقلال فکری زنان کارمند (مطالعه موردی: منطقه ده)	۸۳

دانشگاه آزاد اسلامی واحد الکترونیکی دانشکده علوم انسانی	۱۳۹۸	مینا خوش نام	امنیت و حریم خصوصی	پایان نامه کارشناسی ارشد	نقش شبکه‌های اجتماعی در گسترش امنیت اجتماعی ادراک شده در زنان شهروندان تهرانی	۸۴
دانشگاه کاشان پرديس خواهران	۱۳۹۵	اعظم نژادی	روان شناختی	پایان نامه کارشناسی ارشد	بررسی تأثیر شبکه‌های اجتماعی بر شکل‌گیری تصویر ذهنی زنان از بدنشان (مورد مطالعه: زنان ۲۰ - ۳۵ سال شهر کاشان)	۸۵
دانشگاه آزاد اسلامی واحد مرودشت دانشکده علوم تربیتی و روان شناسی	۱۳۹۶	ناهید محمودی	روان شناختی	پایان نامه کارشناسی ارشد	مقایسه اثرات عضویت در شبکه‌های اجتماعی و مسائل جنسی در زنان شاغل و خانه‌دار	۸۶
دانشگاه الزهراء (ع)	۱۳۹۷	سحر جودکی	روان شناختی	پایان نامه کارشناسی ارشد	بررسی رابطه بین استفاده زنان متأهل از شبکه‌های مجازی و میزان رضایت مندی آن‌ها از زندگی زناشویی در شهر تهران	۸۷
دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران شرق - قیام دشت دانشکده ادبیات علوم انسانی	۱۳۹۵	معصومه سوری	فرهنگی	پایان نامه کارشناسی ارشد	بررسی عوامل فرهنگی مؤثر بر استفاده بانوان از شبکه‌های مجازی موبایلی (مطالعه موردی: زنان ساکن شهر تهران)	۸۸

دانشگاه علوم و معارف قرآن کریم دانشکده علوم قرآنی آمل	۱۳۹۵	ملیحه امیری	سبک زندگی	پایان‌نامه کارشناسی ارشد	آسیب‌شناسی دینی نوشبکه‌های اجتماعی بر زنان مسلمان در حوزه خانواده و جامعه	۸۹
دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران شرق قیام‌دشت دانشکده علوم انسانی	۱۳۹۴	حمید خوش سیرت	سبک زندگی	پایان‌نامه کارشناسی ارشد	مطالعه نوع پوشش ارائه‌شده از خود توسط کاربران زن شبکه اجتماعی فیسبوک	۹۰
دانشگاه شهید مدنی آذربایجان دانشکده روان‌شناسی و علوم تربیتی	۱۳۹۶	مهری محمدی	اجتماعی	پایان‌نامه کارشناسی ارشد	بازنمایی معنایی پوشش در بین کاربران زن ایرانی شبکه‌های اجتماعی مجازی	۹۱
دانشگاه خوارزمی	۱۳۹۶	سمیرا جعفری ورشایی	روان‌شناختی	پایان‌نامه کارشناسی ارشد	رابطه عواطف و وجدان با رضایت زناشویی نقش واسطه‌ای سایت‌های شبکه اجتماعی	۹۲
موسسه آموزش عالی غیرانتفاعی و غیردولتی شهید اشرفی دانشکده حقوق	۱۳۹۰	مینا آقامیر علی‌اکبر	امنیت و حریم خصوصی	پایان‌نامه کارشناسی ارشد	بزه‌دیدگی زنان و کودکان در فضای سایبر	۹۳

دانشگاه علامه طباطبائی دانشکده علوم اجتماعی	۱۳۸۸	زهرا جلالیان	اجتماعی	پایان نامه کارشناسی ارشد	خرده فرهنگ‌های منحرف اجتماعی زنان در فضای مجازی	۹۴
دانشگاه آزاد اسلامی واحد شیراز	۱۳۹۵	حمید رحیمی منش	امنیت و حریم خصوصی	پایان نامه کارشناسی ارشد	بزه‌دیدگی زنان در فضای مجازی و راهکارهای پیشگیری از آن در پرتو نظریه شیوه زندگی در حقوق جزای ایران	۹۵
دانشگاه تربیت مدرس	۱۳۹۵	مهرفام ممالکی	اقتصادی	پایان نامه کارشناسی ارشد	بررسی تأثیر گسترش فضای مجازی بر اشتغال زنان و نرخ باروری در اقتصاد ایران	۹۶
دانشگاه بوعلی سینا دانشکده اقتصاد و علوم اجتماعی	۱۳۹۸	هدیه مرادی مهد	روان‌شناختی	پایان نامه کارشناسی ارشد	بررسی کیفی محتوای پروفایل‌های زنان در فضای مجازی در میان دانشجویان اقتصاد و علوم اجتماعی	۹۷
دانشگاه الزهراء (ع) واحد ارومیه	۱۳۹۶	سهیلا رضاییگی	اجتماعی	پایان نامه کارشناسی ارشد	سنجش میزان استفاده از فضای مجازی (مطالعه موردی: زنان منطقه پدافند هوایی شمال غرب ایران)	۹۸
دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران شرق قیام‌دشت	۱۳۹۷	فریده قلی‌زاده	فرهنگی	پایان نامه کارشناسی ارشد	تأثیر فضای مجازی اینستاگرام بر مدگرایی زنان تهرانی	۹۹

دانشگاه الزهراء (ع.ا.س) دانشکده علوم اجتماعی و اقتصادی	۱۳۹۷	سحر نجفی نیری	حقوقی	پایان‌نامه کارشناسی ارشد	سنجش رابطه استفاده از رسانه‌های مجازی و توانمندی حقوقی زنان نسبت به خشونت علیه زنان (مطالعه دانشجویان زن دانشگاه تهران)	۱۰۰
دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران شرق - قیام‌دشت دانشکده علوم انسانی	۱۳۹۶	آزاده حاجی غلامی	فرهنگی	پایان‌نامه کارشناسی ارشد	آسیب‌شناسی فرهنگی اجتماعی مدگرایی زنان تهران در فضای مجازی (مطالعه موردی: بانوان منطقه ۵)	۱۱۰
دانشگاه پیام نور استان اصفهان مرکز پیام نور اصفهان	۱۳۹۸	منیره رستمی‌زاده	روان‌شناختی	پایان‌نامه کارشناسی ارشد	مقایسه تأثیر آموزش هوش هیجانی در فضای مجازی و جلسات حضوری بر میزان رضایت‌مندی از روابط زناشویی در زنان بدسرپرست منطقه زینبیه اصفهان	۱۰۲
دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران شرق - قیام‌دشت دانشکده علوم انسانی	۱۳۹۲	مریم عبایی	حقوقی	پایان‌نامه کارشناسی ارشد	بررسی نقش اینترنت در افزایش سطح آگاهی زنان از جایگاه خود در جامعه	۱۰۳

دانشگاه فردوسی مشهد دانشکده ادبیات و علوم انسانی دکتر علی شریعی	۱۳۹۴	هانیه محمدی	سبک زندگی	پایان نامه کارشناسی ارشد	تحلیل رابطه میان میزان مصرف رسانه‌ای (تلویزیون، ماهواره، اینترنت) با تجمل‌گرایی در زنان ۱۵-۲۹ ساله شهر مشهد	۱۰۴
دانشگاه تربیت مدرس دانشکده صنایع	۱۳۹۶	مینو فتحی	سلامت	پایان نامه کارشناسی ارشد	طراحی اکوسیستم اینترنت اشیا در سلامت با هدف خودمدیریتی زنان باردار دیابتی	۱۰۵
موسسه آموزش عالی علوم و فناوری سپاهان دانشکده مهندسی کامپیوتر	۱۳۹۵	ابوذر باباربیع شهرضا	سلامت	پایان نامه کارشناسی ارشد	بهره‌برداری از فناوری اینترنت اشیا برای هوشمندسازی مراقبت‌های دوران بارداری در زنان باردار	۱۰۶
دانشگاه گیلان دانشکده ادبیات و علوم انسانی	۱۳۹۷	پریسا صفری بالسینی	روان‌شناختی	پایان نامه کارشناسی ارشد	بررسی نقش تاب‌آوری، اعتماد به اینترنت و ناگویی هیجانی در پیش‌بینی دلزدگی زناشویی زنان متأهل شاغل در بیمارستان‌های شهرستان چالوس	۱۰۷
دانشگاه تربیت معلم - تهران دانشکده روان‌شناسی و علوم تربیتی	۱۳۹۳	خدیدجه غلامی	اجتماعی	پایان نامه کارشناسی ارشد	مطالعه تعامل اطلاعاتی زنان باردار در فرم اینترنتی نی نی سایت	۱۰۸

دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی	۱۳۸۹	زری علی‌پور تبریزی‌نژاد	روان‌شناختی	پایان‌نامه کارشناسی‌ارشد	بررسی تأثیر استفاده از اینترنت بر شکل‌گیری و رشد هویت بازان‌دیشانه در میان دانشجویان دختر دانشکده روان‌شناسی و علوم اجتماعی دانشگاه آزاد واحد تهران مرکز	۱۰۹
مؤسسه آموزش عالی شمس‌گنبد دانشکده علوم انسانی	۱۳۹۸	سمانه سرایلو	روان‌شناختی	پایان‌نامه کارشناسی‌ارشد	بررسی رابطه اعتیاد اینترنتی و نگرش خیانت با طلاق عاطفی در زنان متأهل شهرستان مینودشت	۱۱۰
نشریه مجله علوم روان‌شناختی	۱۳۹۸	عباس‌علی حسین‌خانزاده/ زهرا ولی‌نژاد فومنی/ فائزه خداکریمی	سبک زندگی	مقاله	کیفیت زندگی، عملکرد خانواده و سبک زندگی زنان متأهل کاربر و غیرکاربر شبکه‌های اجتماعی	۱۱۱
نشریه زن و جامعه	۱۳۹۳	خدیجه سفیری/ راضیه ذاکری هامانه	روان‌شناختی	مقاله	برساخت مفهوم اعتماد به همسر در فضای مجازی (مورد مطالعه: زنان ساکن شهر بیزد)	۱۱۲
نشریه مطالعات راهبردی زنان	۱۳۹۴	رسول احمدزاده/ رضا زهروی	اسلامی	مقاله	تن‌نمایی زنان در فضای مجازی با نگاهی به آموزه‌های فقه امامیه و حقوق ایران	۱۱۳
نشریه زن و جامعه	۱۳۹۵	مجید کفاشی/ زهرا پیرجلیلی	سبک زندگی	مقاله	گذران اوقات فراغت زنان در فضای مجازی شهر تهران سال ۹۴	۱۱۴

نشریه مطالعات توسعه اجتماعی ایران	۱۳۹۶	محبوبه معظمی گودرزی / داوود دعاگویان	سبک زندگی	مقاله	بررسی تأثیر فضای مجازی بر سبک زندگی زنان ۱۸ - ۴۰ ساله منطقه ۲ و ۵ شهر تهران ۱۳۹۴-۱۳۹۵	۱۱۵
نشریه مطالعات فرهنگی و ارتباطات	۱۳۸۴	اعظم راووداد	اجتماعی	مقاله	مسائل اجتماعی زنان در اینترنت	۱۱۶
نشریه پژوهشنامه زنان	۱۳۸۹	نسیم مجیدی قهرودی / فاطمه آذری	حقوقی	مقاله	بررسی نقش اینترنت در ارتقای جایگاه زنان	۱۱۷
نشریه پژوهشنامه زنان	۱۳۹۴	محمد بهشتیان	سلامت	مقاله	بررسی اثربخشی درمان شناختی رفتاری گروهی بر میزان اعتیاد به اینترنت زنان در پیگیری ۶ ماهه	۱۱۸
نشریه دانشگاه علوم پزشکی سبزوار	۱۳۹۶	منصوره فیض آبادی / حمیده گوهری / ایوب سخایی / محمد رضا وصفی	سلامت	مقاله	بررسی میزان استفاده از اینترنت برای جست و جوی اطلاعات سلامت در میان زنان براساس مدل پذیرش فناوری (TAM)	۱۱۹
نشریه روان شناسی روانپزشکی شناخت	۱۳۹۸	محمد اورکی / انوشه فردآقایی	روان شناختی	مقاله	بررسی رابطه بین ویژگی های شخصیتی و میزان استرس با اعتیاد به اینترنت و رضایت زناشویی در زنان متأهل	۱۲۰

پنجمین کنفرانس ملی نوآوری‌های اخیر در روان‌شناسی، کاربردها و توانمندسازی با محوریت روان‌درمانی	۱۳۹۸	ناهید محمودی / نازنین هنرپروران	اجتماعی	مقاله	مقایسه اثرات عضویت در شبکه‌های اجتماعی در زنان شاغل و خانه‌دار در شهر شیراز	۱۲۱
چهارمین کنفرانس سالانه مدیریت و اقتصاد کسب و کار	۱۳۹۸	نسیم روستاپیشه	اقتصادی	مقاله	تأثیر شبکه‌های اجتماعی بر عملکرد کسب و کارهای زنان با تأکید بر نقش میانجی فرهنگ و انتخاب فناوری	۱۲۲
ششمین کنفرانس بین‌المللی دستاوردهای نوین پژوهشی در علوم انسانی و مطالعات اجتماعی و فرهنگی	۱۳۹۸	فاطمه اسدالهی / سمیرا سنگی / الهام اسماعیلی / مهدی مزینانی / مرضیه شاه‌سیاه	روان‌شناختی	مقاله	بررسی نقش استفاده از ماهواره و شبکه‌های اجتماعی در صمیمیت و رضایت زناشویی زنان متأهل شهر قم	۱۲۳
اولین همایش ملی کارآفرینی	۱۳۹۷	مرضیه گرجی پشتهی / نسرين پورعلمی	فرهنگی	مقاله	نقش مصرف فرهنگی زنان در گسترش از شبکه‌های اجتماعی	۱۲۴
کنفرانس ملی توسعه اجتماعی	۱۳۹۷	سکینه پورخوش سعادت / علیرضا کلدی	سبک زندگی	مقاله	رابطه شبکه‌های اجتماعی مجازی با الگوهای مصرف زنان در پوشش، ظاهر و تناسب بدن (مورد مطالعه: زنان شهر فومن)	۱۲۵

دومین همایش بین‌المللی سواد رسانه‌ای و اطلاعاتی با موضوع خانواده	۱۳۹۷	آرزو یارکه سلخوری	سبک زندگی	مقاله	بررسی نقش تأثیرپذیری سبک زندگی و گرایش به شهرنشینی زنان روستایی بر اساس میزان نحوه و نوع استفاده از شبکه‌های اجتماعی	۱۲۶
اولین کنگره ملی پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی	۱۳۹۷	سمیرا پورعبدی / سیدحامد کلخوران / عاملی / میشاتیموری	سبک زندگی	مقاله	تبیین شبکه‌های اجتماعی مبتنی بر موبایل در آموزش تغییر سبک زندگی زنان در تهران	۱۲۷
نخستین همایش پژوهش در روان‌شناسی و علوم رفتاری ایران	۱۳۹۶	علی گرانمایه‌پور / نسیماکشفی	حریم خصوصی و امنیت	مقاله	بررسی شیوه‌های بازنامایی هویت زنانه در شبکه‌های اجتماعی موبایلی	۱۲۸
همایش پیشگیری از خشونت چالش‌ها و راهکارها	۱۳۹۶	حسین غلامی / جواد احمدی مقدم	امنیت و حریم خصوصی	مقاله	پیشگیری از خشونت جنسی علیه زنان در شبکه‌های اجتماعی مجازی	۱۲۹
همایش نگرش علمی و کاربردی به عفاف و حجاب	۱۳۹۶	الناز حسن‌خانی	فرهنگی	مقاله	استفاده از شبکه‌های اجتماعی و شکل‌گیری فرهنگ پوشش در نزد زنان ارومیه‌ای کاربر اینستاگرام	۱۳۰

دومین کنگره ملی زنان موفق ایران	۱۳۹۶	سمیه اسفندیاری / فاطمه سعادت / افسانه دشتی پور	حقوقی	فصل ۳	بررسی فرصت‌شناسی و تهدیدگریزی در بین زنان شاغل در شرکت توزیع نیروی برق استان یزد ناشی از شبکه‌های اجتماعی بر پایه وب ۱۳۹۵	۱۳۱
همایش بین‌المللی زنان و زندگی شهری	۱۳۹۵	مهدی اختر محقق / عبدالرضا سبحانی	اجتماعی	فصل ۳	بررسی تأثیر شبکه‌های اجتماعی بر اعتماد اجتماعی زنان شهر تهران	۱۳۲
همایش ملی نقش زنان در توسعه پایدار	۱۳۹۵	ملیحه تاشی / سعید سراییان / حسن اسدزاده	روان‌شناختی	فصل ۳	اثر بخشی آموزش گروهی با رویکرد منطقی-هیجانی الیس بر رضایت زناشویی زنان متأهل وابسته به شبکه‌های اجتماعی مجازی	۱۳۳
اولین جشنواره ملی دستاوردهای دانشگاهی در کارآفرینی روستا	۱۳۹۵	فاطمه مهاجرانی / معصومه کشاورز گرامیل	اقتصادی	فصل ۳	تأثیر شبکه‌های اجتماعی مبتنی بر تلفن همراه در زنان کارآفرین	۱۳۴
نخستین کنفرانس بین‌المللی مدیریت و کارآفرینی	۱۳۹۴	آزاده علیزاده فکجور / کامبیز شاهرودی	اقتصادی	فصل ۳	نقش شبکه‌های اجتماعی در بازاریابی ورزشی زنان ایرانی در عصر حاضر	۱۳۵
دومین کنفرانس ملی پدافند سایبری	۱۳۹۸	بابک پورقهرمانی / مختار بیداروند / محمدمهدی داداشی چکان	حقوقی	فصل ۳	واکاوی حقوق زنان در فضای سایبر با توسل به قوانین موضوعی	۱۳۶

همایش علمی فرهنگ رضوی و بانوان فرهیخته و نیکوکار بزرگداشت بانو ستی فاطمه	۱۳۹۸	راضیه نظری / حورا الحسینی المدرسیه	اسلامی	مقاله	نقش زنان فرهیخته در فضای مجازی مبتنی بر وقف جهت توسعه تعلیم و تربیت اسلامی	۱۳۷
کنفرانس بین المللی دستاوردهای نوین پژوهشی در علوم انسانی و مطالعات اجتماعی و فرهنگی	۱۳۹۷	یعقوب احمدی / چیمین زارعی فر	فرهنگی	مقاله	مطالعه هویت فرهنگی زنان در فضای مجازی (مورد مطالعه: زنان شهر سنندج)	۱۳۸
فصلنامه علوم حرکتی و رفتاری	۱۳۹۷	بیبا عظیم پور / حسن امیری	روان شناختی	مقاله	بررسی رابطه استفاده از فضای مجازی با افسردگی، صمیمیت در خانواده و رضایت از زندگی در زنان خانه دار	۱۳۹
فرهنگی. تربیتی زنان و خانواده	۱۳۹۷	ریحانه شجاعی جشوقانی / سید احمد احمدی / رضوان السادات جزایری / عذرا اعتمادی	روان شناختی	مقاله	اثربخشی مشاوره فردی مبتنی بر آسیب های فضای مجازی بر کیفیت رابطه زناشویی زنان متأهل	۱۴۰

اولین همایش بین‌المللی گردشگری، جغرافیا و محیط زیست پاک	۱۳۹۶	رحمت‌الله بهرامی / فرودیه اله‌دادی	فرهنگی	مقاله	تأثیر فضای مجازی بر فرهنگ زنان روستایی (مطالعه موردی: روستاهای دهستان هرسم)	۱۴۱
اولین همایش ملی زنان، بازاریابی شهری و توسعه پایدار	۱۳۹۶	خلیل‌الله احمدوند / روزبه امیراحمدی	امنیت و حریم خصوصی	مقاله	نقش زنان در جلوگیری از آسیب‌های فضای مجازی	۱۴۲
اولین همایش ملی زنان، بازاریابی شهری و توسعه پایدار	۱۳۹۶	شکوفه میری احمدی / رؤیا کریمی / مهشید رضایی سطری	اجتماعی	مقاله	چالش‌های اجتماعی زنان ایرانی در فضای مجازی	۱۴۳
همایش پیشگیری از خشونت و چالش‌ها و راهکارها	۱۳۹۶	فریبا سیدان / طلعت سادات کمالی	امنیت و حریم خصوصی	مقاله	بازنمایی خشونت علیه زنان در فضای مجازی	۱۴۴
نشریه آفاق علوم انسانی	۱۳۹۶	مریم مقدم	امنیت و حریم خصوصی	مقاله	تأثیر فضای مجازی بر خشونت علیه زنان	۱۴۵
همایش استانی سلامت زنان	۱۳۹۵	فخری سادات احمدی	اجتماعی	مقاله	نگاهی جامعه‌شناسانه به فضای مجازی و زنان ایران؛ فرصت‌ها و تهدیدها	۱۴۶
سومین کنفرانس ملی روان‌شناسی و علوم رفتاری	۱۳۹۴	طاهر روشندل اربطانی / احمد امین فرد / ناهید مونسان	امنیت و حریم خصوصی	مقاله	فضای مجازی و فرهنگ‌های مجازی؛ فرصت‌ها و تهدیدها برای زنان ایرانی	۱۴۷

نخستین کنگره ملی فضای مجازی و آسیب‌های اجتماعی نوپدید	۱۳۹۱	ایرج شاکری‌نیا	روان‌شناختی	مقاله	رابطه وضعیت حمایت اجتماعی، احساس تنهایی با مهارت‌های ارتباطی در زنان بزه‌دیده از فضای مجازی و غیربزه‌دیده	۱۴۸
اولین همایش فناوری اطلاعات و ارتقای سلامت	۱۳۹۷	روناک حمزه‌ای / مریم کازرانی / مریم شکفته / منوچهر کرمی	سلامت	مقاله	بررسی میزان استفاده از منابع اینترنتی اطلاعات سلامت توسط زنان باردار شهر همدان	۱۴۹
دومین کنگره ملی روان‌شناسی و آسیب‌های اجتماعی. روانی	۱۳۹۶	صفورا خوشدل دریاسری / سعید کردی تمندانی	سبک زندگی	مقاله	رابطه استفاده آسیب‌زا از اینترنت با تعهدات زناشویی و توجیه روابط فرازناشویی در زنان شاغل	۱۵۰
فصلنامه ابتکار و خلاقیت در علوم انسانی	۱۳۹۵	رزیتا سپهرنیا / فاطمه اسماعیلی	روان‌شناختی	مقاله	نگرشی خلاقانه در کارکرد اینترنت در زنان ایرانی	۱۵۱
همایش بین‌المللی زنان و زندگی شهری	۱۳۹۵	شراره مهدی‌زاده / منصوره شیفته	حقوقی	مقاله	شبکه‌های اینترنتی و دموکراسی الکترونیک در بین زنان (مطالعه موردی: دانشجویان دختر دانشگاه مازندران)	۱۵۲
اولین همایش داخلی مهندسی کامپیوتر و فناوری اطلاعات	۱۳۹۳	آسیه درویش / یگانه موسوی جهرمی / مهدی کنعانی	اقتصادی	مقاله	موقفیت زنان در کسب و کار اینترنتی	۱۵۳

دانشگاه پیام نور واحد مشهد، دانشکده علوم انسانی، گروه آموزشی علوم اجتماعی	۱۳۹۳	ریحانه مرتضایی نیا	سلامت	پایان نامه	بررسی رابطه عضویت در شبکه‌های اجتماعی و بهزیستی ذهنی زنان بالای ۶۵ سال در شهر مشهد	۱۵۴
تهران انتشارات عمارت	۱۳۹۸	حسام‌الدین صالحی	حقوقی	کتاب	ظلم به زن در بستر فضای مجازی	۱۵۵
پژوهش زنانه	۱۳۸۸	حمید عبداللهیان / آوات رضانیا	روان‌شناختی	مقاله	مطالعه تجربه «خود» زنانه در ارتباطات اینترنتی	۱۵۶
دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران شمال، دانشکده علوم انسانی، گروه کتابداری	۱۳۸۹	فاطمه کیانی	اقتصادی	پایان نامه	بررسی مقایسه‌ای الگوهای مطالعه در زنان شاغل و زنان خانه‌دار در محیط مجازی و سنتی	۱۵۷
دانشگاه الزهراء <small>ع.ا.س.</small> ، دانشکده علوم اجتماعی و اقتصادی	۱۳۹۸	محدثه متاجی خیری	سیاسی	پایان نامه کارشناسی ارشد	تأثیر شبکه‌های اجتماعی مجازی بر نگرش‌های سیاسی زنان	۱۵۸

ضمیمه دوم: پژوهش‌های اسلامی زنان در حوزه فضای مجازی

ردیف	عنوان اثر	قالب اثر	نویسنده مترجم	سال ارائه	مراکز آموزشی	محل ارائه
۱	قربانی شدن زنان در فضای مجازی از دیدگاه کاربران زن و تأثیر آن بر اعتقادات اسلامی و کیفیت زندگی کاربران	مقاله	ابوالحسن میری / پریسا عیلمانی	۱۳۹۴	حوزه علمیه	مجله اسلام و مطالعات اجتماعی
۲	تن‌نمایی زنان در فضای مجازی با نگاهی به آموزه‌های فقه امامیه و حقوق ایران	مقاله	رسول احمدزاده / رضا زهروی	۱۳۹۴	دانشگاه	نشریه مطالعات راهبردی زنان
۳	نقش زنان فرهیخته در فضای مجازی مبتنی بر وقف جهت توسعه تعلیم و تربیت اسلامی	مقاله	راضیه نظری / حورا الحسینی المدرسیه	۱۳۹۸	دانشگاه	همایش علمی فرهنگ رضوی و بانوان فرهیخته و نیکوکار بزرگداشت بانو سستی فاطمه

ضمیمه سوم: جدول پژوهشگران فعال در حوزه فضای مجازی و زنان

ردیف	نام و نام خانوادگی	آثار پژوهشی
۱	خدیدجه سفیری	<p>۱. حمایت شبکه‌های اجتماعی و رضایت از زندگی خانوادگی زنان متأهل شهر اردبیل (مقاله)</p> <p>۲. سنجش رابطه حمایت شبکه‌های اجتماعی غیررسمی و رضایت شغلی زنان در شهر اردبیل (مقاله)</p> <p>۳. حمایت شبکه‌های اجتماعی غیررسمی و رضایت از اوقات فراغت زنان متأهل شاغل در شهر اردبیل (مقاله)</p> <p>۴. بررسی رابطه استفاده از رسانه‌های ارتباطی با احساس ستمگری، نابرابری و تفاوت در زنان (مقاله)</p> <p>۵. برساخت مفهوم اعتماد به همسر در فضای مجازی (مورد مطالعه: زنان ساکن شهر یزد) (مقاله)</p>
۲	لیلاقرانی دامداجا	<p>۱. حمایت شبکه‌های اجتماعی و رضایت از زندگی خانوادگی زنان متأهل شهر اردبیل (مقاله)</p> <p>۲. سنجش رابطه حمایت شبکه‌های اجتماعی غیررسمی و رضایت شغلی زنان در شهر اردبیل (مقاله)</p> <p>۳. حمایت شبکه‌های اجتماعی غیررسمی و رضایت از اوقات فراغت زنان متأهل شاغل در شهر اردبیل (مقاله)</p> <p>۴. شبکه‌های اجتماعی غیررسمی، میزان حمایت اجتماعی و میزان رضایت از زندگی زنان متأهل شاغل ۲۰ - ۵۵ سال در شهر اردبیل (پایان‌نامه)</p>
۳	امیرمسعود امیرمظاهری	<p>۱. فرصت‌های فضای مجازی برای تعامل اجتماعی زنان ایرانی (از دید زنان فعال در فضای مجازی) (مقاله)</p> <p>۲. شناسایی و تبیین جامعه‌شناختی خشونت علیه زنان در فضای سایبر (مورد مطالعه: زنان ۲۰-۴۵ ساله شهر تهران) (مقاله)</p> <p>۳. چالش‌های هویت اجتماعی زنان در فضای سایبر (مقاله)</p> <p>۴. بررسی رابطه پیوند اجتماعی و خشونت علیه زنان در فضای سایبر (مورد مطالعه: زنان ۲۰-۴۵ ساله شهر تهران) (مقاله)</p>

<p>۱. سواد رسانه‌ای انتقادی و فعالیت سایبر زنان در ایران (مقاله) ۲. فضای سایبر و توانمندسازی زنان در ایران (مقاله) ۳. مطالعه کیفی نقش اینترنت در زندگی فردی و حرفه‌ای زنان متخصص (اعضای هیئت علمی دانشگاه تهران) (مقاله)</p>	<p>مهدی منتظر قائم</p>	<p>۴</p>
<p>۱. شبکه اجتماعی فیسبوک و هویت شخصی مدرن دختران و زنان شهر تهران (مقاله) ۲. مطالعه جامعه‌شناختی رابطه شبکه اجتماعی فیسبوک با مدگرایی زنان شهر تبریز (مقاله) ۳. تأثیر شبکه اجتماعی کلوب بر سرمایه اجتماعی دختران و زنان شهر تبریز (مقاله)</p>	<p>سید احمد میرمحمدتبار</p>	<p>۵</p>
<p>۱. تحلیل پدیدارشناختی گرایش زنان تبریزی به شبکه اجتماعی فیسبوک (مقاله) ۲. مطالعه جامعه‌شناختی رابطه شبکه اجتماعی فیسبوک با مدگرایی زنان شهر تبریز (مقاله) ۳. تأثیر شبکه اجتماعی کلوب بر سرمایه اجتماعی دختران و زنان شهر تبریز (مقاله)</p>	<p>صمد عدلی پور</p>	<p>۶</p>
<p>۱. سواد رسانه‌ای انتقادی و فعالیت سایبر زنان در ایران (مقاله) ۲. فضای سایبر و توانمندسازی زنان در ایران (مقاله)</p>	<p>مونا شعبان کاسه‌گر</p>	<p>۷</p>
<p>۱. سنجش رابطه حمایت شبکه‌های اجتماعی غیررسمی و رضایت شغلی زنان در شهر اردبیل (مقاله) ۲. حمایت شبکه‌های اجتماعی غیررسمی و رضایت از اوقات فراغت زنان متأهل شاغل در شهر اردبیل (مقاله)</p>	<p>سوسن باستانی</p>	<p>۸</p>
<p>۱. بررسی اثر توسعه فضای مجازی بر مشارکت زنان در اقتصاد ایران (مطالعه موردی: اشتغال زنان و نرخ باروری) (مقاله) ۲. بررسی تأثیر گسترش فضای مجازی بر اشتغال زنان و نرخ باروری در اقتصاد ایران (پایان‌نامه)</p>	<p>مهرفام ممالکی</p>	<p>۹</p>
<p>۱. شناسایی و تبیین جامعه‌شناختی خشونت علیه زنان در فضای سایبر (مورد مطالعه: زنان ۲۰-۴۵ ساله شهر تهران) (مقاله) ۲. بررسی رابطه پیوند اجتماعی و خشونت علیه زنان در فضای سایبر (مورد مطالعه: زنان ۲۰-۴۵ ساله شهر تهران) (مقاله)</p>	<p>بهاره همت پور</p>	<p>۱۰</p>

<p>۱. شناسایی و تبیین جامعه‌شناختی خشونت علیه زنان در فضای سایبر (مورد مطالعه: زنان ۲۰-۴۵ ساله شهر تهران) (مقاله)</p> <p>۲. بررسی رابطه پیوند اجتماعی و خشونت علیه زنان در فضای سایبر (مورد مطالعه: زنان ۲۰-۴۵ ساله شهر تهران) (مقاله)</p>	<p>رضاعلی محسنی</p>	<p>۱۱</p>
<p>۱. عوامل مؤثر بر حضور زنان تهرانی در شبکه‌های اجتماعی مجازی (مقاله)</p> <p>۲. بررسی عوامل مؤثر بر میزان حضور زنان در شبکه‌های اجتماعی مجازی (مورد مطالعه: زنان ساکن شهر تهران) (مقاله)</p>	<p>لیلانیرومند</p>	<p>۱۲</p>
<p>۱. عوامل مؤثر بر حضور زنان تهرانی در شبکه‌های اجتماعی مجازی (مقاله)</p> <p>۲. بررسی عوامل مؤثر بر میزان حضور زنان در شبکه‌های اجتماعی مجازی (مورد مطالعه: زنان ساکن شهر تهران) (مقاله)</p>	<p>شایسته ذهابی</p>	<p>۱۳</p>
<p>۱. رابطه میزان استفاده از شبکه‌های اجتماعی با تعاملات اجتماعی، دشخصیت خودشیفته و احساس مثبت نسبت به همسر در زنان استفاده‌کننده از شبکه‌های اجتماعی (مطالعه موردی: زنان شهر زنجان) (مقاله)</p> <p>۲. بررسی تأثیر میزان مصرف شبکه‌های اجتماعی مجازی بر سبک زندگی دختران و زنان شهر مراغه (مقاله)</p>	<p>غلامحسین انتصاری فومنی</p>	<p>۱۴</p>